

Handelingen 5:3a

“en Petrus zeide: ‘Ananias, waarom heeft de satan uw hart vervuld....’”

a) 2 geesten b) 3 draden c) 3 koorden d) 1 weg

Gemeente,

Soms denk je wel eens: beleefde ik zo’n tijd maar. Zo’n tijd als van Pinksteren. Met zoveel wonderen. Zoveel tekenen van de werking van de Heilige Geest, zoveel mensen die tot bekering komen, dagelijks, zo’n gemeenteleven. Als ik dat nou eens meegemaakt had. Zo’n tijd van werk van de Heilige Geest.

Toch moeten we goed kijken. In die eerste hoofdstukken zien we inderdaad veel van de invloed van de Heilige Geest. Om jaloers op te worden. Maar we zien ook veel van de invloed van de duivel. En: we zien ook veel van de straffen van God.

Eerste punt: 2 geesten

Luther zei al: waar God een kerk bouwt, bouwt satan er een kapel naast. Met andere woorden: waar God werkt, komt satan ook. Ja, die haat God zo zeer en zo erg dat waar God werkt hij woest en woedend op af komt. Maar daarbij valt wel iets op in Handelingen 5. En in onze tekst vooral. Want in onze tekst staat één woord dat opvalt. Dat aan Pinksteren doet denken: Luister nog maar 1 keer: waarom heeft de satan uw hart vervuld? Welk woord doet aan Pinksteren denken? Ja, precies, vervuld. Dat is het woord dat gebruikt wordt voor de Heilige Geest. Maar de duivel kan dat blijkaar ook. Waar God een kerk bouwt, bouwt hij een kapel. Iemand vervullen, dat kan hij ook.

En dan, als de satan een hart vervuld, waar denk je dan aan? Nou, dan zou je denken aan house-party’s. Waar jongeren met holle ogen en met pillen op een nacht doorgaan. De satan. Of je denkt aan terrorisme, waar mensen met explosieven zelfs kinderen opblazen. De satan. Je huivert. Maar nee, hier in Handelingen 5 gaat het over heel iets anders. Het gaat over 2 kerkgangers, een echtpaar. Die wat in de collectezak doen. Die ja-zeggen tegen de kerkenraad. Die helpen om armen extra steun te geven. U zou het kunnen zijn, jij, ik zou het kunnen zijn. En van hen geldt: satan heeft hun hart vervuld. Terwijl ze sprekend lijken op mensen die met de Heilige Geest vervuld zijn. En toch: de satan heeft hun hart vervuld, maar ze lijken als twee druppels water op de anderen. Luther zei: de satan aapt God na.

De satan heeft veel pijlen op zijn boog. Hij doet zich voor als een briesende leeuw. In Handelingen 4. Daar brengt hij Petrus en Johannes voor het Sanhedrin en bedreigt ze. En als het volk niet zo op de hand

van de apostelen was geweest, zou hij ze al hebben laten gevangen zetten en vermoorden. Maar in Handelingen 5 is hij als een engel des lichts. Hij infiltreert in de gemeente. Hij aapt God na. Om de gemeente die zo bloeit in verwarring te brengen. Om over de gemeente die zo bloeit Gods toorn op te wekken. Om door de gemeente Gods Naam te schande te maken. En dit heeft temeer kans, omdat je het niet verwacht. Op deze manier verwacht je het niet. Want hij lijkt zo echt, hij lijkt zo van de Heilige Geest te zijn.

We hebben het gistermorgen gezien. Waar de Heilige Geest harten vervuld daar komt hemelse vreugde, liefde en heiligheid. En daar kan Petrus niet laten te spreken over de grote werken Gods. En bij die woorden horen ook daden. Mensen geven hun bezittingen weg om armen te kunnen laten helpen. We lazen het in hoofdstuk 4 vers 36 en 37. Barnabas verkoopt een akker, ja we zouden zeggen, een deel van je boekenbezit, je kledingbezit, je sieradenbezit, een deel van je inkomsten geef je weg voor de diaconie.

We herkennen daarin wel het beeld van de Heere Jezus. Hij, die alles gaf. Die de hemelse heerlijkheid opgaf en achter Zich liet. Die Zichzelf gaf. Zich overgaf in de dood, de dood aan het kruis. Om zielen te redden, te verlossen. Om door Zijn lijden en sterven zondaren rijk te maken. Hij, Die rijk was, werd arm, opdat zij die arm waren, rijk zouden worden. En daarin herkennen we iets bij Barnabas. En iets bij anderen, en bij onszelf als het goed is. Laat heel mijn leven voor U zijn, Heere. Tot Uw eer en tot heil en hulp van anderen. Heere, zegt U het maar, wat wilt Gij dat ik doen zal, met al mijn bezit en kennis en talenten, met alles wat U mij geeft aan tijd en gaven. Laat het zijn voor U en voor mijn naaste in en buiten de gemeente. Leer mij wat en wanneer en hoe en hoeveel.

Dat zien wij Ananias ook doen. Met ons mensenoog zien we dát. Ananias komt ook met een zak geld naar de apostelen en zegt: we hebben een stuk land verkocht en dit is de opbrengst en we willen graag dat hier brengen zodat u het kunt verdelen aan de armere gemeenteleden. Met ons mensenoog zien we precies hetzelfde. We zien dat iemand iets in de collectezak doet, iets weggeeft. We zien dat iemand zich inzet voor de gemeente, als leiding of bij de rommelmarkt, we horen dat iemand praat over de werken van God en over de heilige Geest, we horen iemand ja-zeggen bij belijdenis doen, huwelijk, of we zien iemand aangaan aan het Heilig Avondmaal. Misschien zijn we het zelf wel.

En waar zit het nou fout? Wat doet Petrus zeggen en tegen wie zou Petrus nu zeggen: waarom heeft de satan uw hart vervuld?

Tweede punt: drie draden

Het is een kluwen van draden. Door elkaar heen. We leggen ze wat uit elkaar en naast elkaar. Dan zien we een draad van hebzucht. Het doet ze pijn om alles weg te geven. Daarom geven ze niet alles, maar een deel, want ja alles weggeven van dat stuk land, dat is toch wel jammer. Ze hadden zelf er zoiets moois mee kunnen doen. Hebzucht laat wat achterhouden. Hebzucht doet je pijn voelen als je wat weggeeft. Want nu kan ik dit of dat niet meer ermee doen. Nee, niet zozeer iets wat echt nodig is voor je gezin, maar iets extra's voor jezelf zie je ontgaan. Je geeft weg, maar het doet pijn in je hart. Of je geeft aan, maar met pijn in je hart. Je belasting- aangifte, maar je houdt wat achter. Alles aangeven is wel een rib uit je lijf. En hebzucht laat je achterhouden.

Dat is één draad. Maar waarom doen ze het dan toch zo? Waarom zeggen ze dan dat ze alles hebben meegebracht: ze kunnen toch gewoon zeggen: we hebben een stuk land verkocht en we hebben pak weg 3/4 of 2/3 bij ons voor de diaconie. Het overige deel hebben we thuisgelaten voor onszelf. Waarom niet? Nou, dan zien we een tweede draad erdoorheen lopen die we even apart leggen: eerezucht. Goed bekend willen staan. Goed gevonden willen worden, bewonderd willen worden. Ja, en dan in de kerk. Ja, in de wereld is dat schering en inslag: je wil goed gevonden worden: eeuwige roem als beste zanger, beste dj, beste voetballer, beste wielrenner, mooiste vrouw, knapste man. Van de wereld, van Nederland, van het dorp, van de klas of van de familie, of van de groep. Als je er oog voor krijgt dan zie je dat zoveel. Dat haalt de lol eraf om ernaar te kijken en aan mee te doen. Menseneer vloekt zo met de dienst aan God.

Maar dat is ook in de kerk mogelijk, in de gemeente. Iemand anders geeft club, praat over zijn geloof, bidt hardop, geeft veel weg, doet veel in de gemeente en je wilt graag net zo goed gevonden worden als die persoon, of in elk geval net zo goed. Net zo mooi kunnen bidden, net zo gezien en gewaardeerd worden om mijn inzet, dat er naar me opgekeken word hoe ik over het geloof kan praten en durf te praten. En ik zet me in en doe mijn best. En wat zit er achter? Eerezucht.

En dan komt uit die kluwen nog een draad tevoorschijn. Die we even apart leggen. Want wat Ananias en Saffira doen is ook heel ordinair liegen. Ananias met zijn gebaren. Hij brengt geld en door dat zo voor de voeten van Petrus neer te leggen, wekt hij de indruk, doet hij alsof dat de hele opbrengst is. Saffira doet het nog letterlijker: Petrus vraagt haar: Saffira, is het land voor dit bedrag, dit bedrag dat hier ligt, verkocht? En ze zegt van 'ja'. Ze liegt, want het is 'nee'. Ze liegen, ze doen alsof.

Ja, doen alsof. De indruk wekken dat. Je gaat op belijdeniscatechisatie, je deed belijdenis, je zei 'ja', je gaat aan het Heilig Avondmaal, je wekt de indruk dat je heel je leven, dat je alles in dienst van de HEERE geeft en wilt geven in elk geval. Door belijdeniscatechisatie te volgen, belijdenis te doen, ten avondmaal te gaan wek je de indruk doe je alsof je met heel je leven de HEERE verlangt te dienen. Maar: je houdt een deel achter, het is niet zo. Een deel van je leven houd je voor jezelf. Een deel van de zondag blijft voor je werk. Een deel van de zaterdagavonden vul ik in zoals ik wil: sdwa bijv.. Een deel van mijn mediagebruik onttrek ik aan Gods toezicht: ik wil mijn pornografie niet opgeven. Een deel van mijn leven blijf ik zelf bepalen: welke muziek ik luister, welke films ik kijk, welke vrienden ik heb, welke kleren ik draag, dat houd ik in eigen beheer. Je wekte de indruk dat je je hele leven de HEERE overgeeft, maar je liegt, het is alsof, het is niet de waarheid.

En dat noemt Petrus dan, let op: waarom heeft de satan uw hart vervuld dat gij de Heilige Geest liegen zou? Ze liegen tegen de apostelen, tegen de ambtsdragers, maar Petrus noemt dat: liegen tegen de Heilige Geest. Wie tegen een ambtsdrager liegt, doet alsof die liegt de Heilige Geest. Op huisbezoek, in de kerk.

Derde punt: 3 koorden

Ja, dan kun je denken, zegt Calvijn: die straf, dat Ananias dood neervalt is toch veel te erg. En zo direct. Maar dan meet je de zonde van Ananias af in je eigen weegschaal en niet in Gods weegschaal. En je houdt de zeer zware misdaad voor een lichte overtreding. Maar in Gods weegschaal opgewogen zijn het geen mensen die het goed bedoelen, maar net op één puntje een steekje laten vallen, nee, ze tergen Hem met hebzucht, eerezucht en leugen.

Drie draden: één van de drie is als vreselijk. Is al spotten met God en Zijn heiligheid. Laat staan als die drie draden zich door elkaar weven tot één: hebzucht, eerezucht, doen alsof. En de duivel weet dat in de gemeente te laten binnenkomen. De duivel wil dat in de gemeente inbrengen. Waarom? Ja, dan pakt hij één mens, of hier twee, in zijn klauwen, ook dat. Maar meer nog: dan wekt Hij Gods toorn op tegen heel de Gemeente, dan wordt de Geest uitgeblust en dan zal de Geest Zich terugtrekken en inhouden en dan valt heel de gemeente stil en zakt heel het gemeenteleven in.

Satan wil zo graag iemand in de gemeente hiermee grijpen. Hiervoor hebben. U, jou, mij. Maar de HEERE wil ons uit die invloedssfeer van satan trekken. Hij werpt drie koorden om ons heen.

Het eerste is de oproep: Waakt en bidt. HEERE, open mijn ogen zodat ik het zie wanneer hebzucht mij gaat leiden. Dat ik het zie wanneer eerbzucht mij te pakken krijgt. Dat ik het zie wanneer doen alsof en de indruk wekken dat wekelijheid dreigen te worden, omdat ik mijn leven gedeeltelijk ga onttrekken aan U. Pinksteren vraagt waakzaamheid. Tegen de satan als briesende leeuw, maar ook, misschien nog meer, tegen satan als engel van het licht, na-aper van God. Want als dat doorzet, die draden van hebzucht, eerbzucht en doen alsof, als die draden samenweven en je hart vullen.

Het tweede is dat de HEERE ons in verbanden plaatst. Ja, dan zou je vriend, je vriendin, je man, je vrouw, daar alarm op meten slaan. Dat je zegt tegen elkaar: maar, man, maar vrouw, maar pa, maar jongen, maar vriend, vriendin, dit moet je niet doen. Dit is een weg van God af. Laten we er een punt achter zetten, nu! Maar Ananias en Saffira doen het met elkaars medeweten, Ananias heeft het verteld tegen zijn vrouw, maar die heeft hem niet teruggehouden. Is mede oorzaak dat haar man deze weg inslaat en zij later zelf ook. Wat een oproep om elkaar scherp te houden, terug te houden.

Het derde koord is dat de HEERE nog gelegenheid geeft om terug te keren. Als je leven wordt een leven van hebzucht, eerbzucht, doen alsof dan komt God nog om je terug te roepen. Dat zien wij bij Saffira. Als zij bij Petrus komt dan vraagt Petrus haar: hebt u het land voor zoveel verkocht? Saffira, nu kun je erkennen, nu kun je terug. Zij krijgt nog één gelegenheid om te erkennen en op de knien te vallen. Hoeveel gelegenheden geeft God ons: om te erkennen: HEERE ik doe alsof?

Wij krijgen er zoveel meer. Want zoals God in die begintijd bijzondere zegen gaf, zichtbaar gaf, zo gaf God toen ook bijzonder straf, zichtbaar. Dat is nu niet meer zo, maar daarmee is de zonde niet minder erg. God laat de straf niet zo meer blijken direct, maar Zijn toorn is er niet minder om. Zijn straf wacht, Zijn straf stelt Hij uit. En in die tussentijd laat Hij het Woord tot ons komen, zoals het die ene keer tot Saffira kwam: Beproof u zelf of u het geloof bent. Dient u Mij echt? Leeft u voor Mij? Gaat het u om Mijn eer?

En als je daar steeds doorheen rijdt. Steeds volhoudt terwijl het niet zo is, dan wacht eens de straf. De tijdelijke dood van Ananias en Saffira is een spiegel van de eeuwige dood voor alle onoprechten, schijngevolgen, huichelaars en gedeelden van hart en leven.

Een duistere weg. Een donker pad. Een vreselijke mogelijkheid. In de gemeente, maar niet in Gods rijk. Doen alsof terwijl het niet zo is. vervuld lijken van de Geest, maar het zijn van de satan. Ook dat is onderdeel van de Bijbelse Boodschap en van het Pinkstergebeuren.

Vierde punt: 1 weg

Maar er is God zij dank ook een weg waar het licht schijnt. Een heerlijke werkelijkheid. En die begint bij het begin. Als ik net als Ananias en Saffira iets zie of hoor van een ander. Ze zagen of hoorden dat Barnabas een akker had verkocht en alles had weggegeven. Ja, als je ziet of hoort dat iemand getuigt, leeft als christen, je opa of oma, je man of vrouw, iemand van je leeftijd. Je ziet dat iemand zo leeft en je mist dat. Je weet dat u dat mist. En je verlangt dat ook te hebben. Je voelt, je merk, dat is het, dat alleen is echt leven, dat alleen maakt echt gelukkig. Wat dan? Dan kun je het nadoen, nabootsen. Proberen hetzelfde te praten, hetzelfde te doen. En dat lukt misschien, misschien lukt het een tijdje, misschien zakt het later weer helemaal in, misschien gaat het er aardig op lijken, je probeert het na te doen. Net als Ananias en Saffira. Niet doen. Niet doen. Niet nadoen, maar smeken. Niet nabootsen, maar aanroepen. HEERE, ik heb het niet, ik mis het, en maken kan ik het niet, hooguit nadoen en doen alsof. Maar HEERE, wees mij genadig.

Zul je dat doen? Heere, wees mij genadig, en geef mij wat zij wel hebben en ik niet. Dan ben je aan het goede adres. Dan ben je bij Hem, de Heere Jezus, Die Zelf alles gaf. Hij liet Zich niet leiden door hebzucht, maar Hij wilde geven. Niet hebben en houden, maar geven: Zichzelf en alles wat Hij had. Hij liet Zich niet leiden door eerezucht, maar door zielezucht: verlangen naar zielen, om zielen te redden. Hoemeer hoe liever. Zondige zielen, zwarte zielen, vuile zielen, onreine zielen, om onze zielen te redden. Hij deed en doet niet alsof, maar in waarheid. Wat Hij zegt is waarheid. Hij meent het wat Hij doet. Hij geeft wat Hij zegt, Hij doet wat Hij belooft.

O gemeente, kom tot Hem. Niet als iemand die het heeft, maar die het mist en die het zelf niet maken kan, ja, namaken, maar niet maken. Kom tot Hem en Hij redt. Hij verzoent, Hij verlost, Hij vernieuwt, Hij vergeeft.

En deze Jezus, Die alles gaf, Die maakt van binnenuit Zijn beeld gelijkvormig. Zijn liefde maakt alles nieuw, je hart, je gezindheden. En de Heilige Geest leert je:

In plaats van hebzucht komt er verlangen om te geven. Mij inwonende hebzucht wordt bestreden. Het verlangen om te geven komt ertegenin. Om weg te geven: zoveel als kan en mag, aan tijd, aan geld, aan gaven aan inzet voor Gods rijk en Zijn Gemeente. Zonder mijn verantwoordelijken thuis te verwaarlozen. Verlangen te geven. Tot hulp en heil van mijn naaste. Zou ik middel mogen zijn anderen te helpen, ja om naasten te redden? Dat verlangen breekt door.

In plaats van eerezucht komt verlangen naar Gods eer. Gods eer. De eer van Hem, aan Wie ik alles te danken heb. Mijn leven, mijn ademhaling. Mijn gezondheid, mijn gaven en talenten. Om ze tot eer van Hem te gebruiken. En tot Zijn eer te laten zijn. Als ik slagen mag proberen Hem en Zijn eer en dank plaatst te geven. Mijn geloof, mijn vrijmoedigheid, mijn inzet voor de gemeente, mijn praten over Hem, o laat mensen daar Hem voor danken, niet opzien naar mij, maar dank geven aan Hem.

In plaats van doen alsof en liegen, komt er waarheid en oprechtheid. Dat mijn ja ja is. Mijn nee nee. En als ik ja ga zeggen, dat het ook ja zal zijn. En als ik ja gezegd heb, dat het ook ja zal blijven. Met mijn hele leven. En de hoogste vorm van oprechtheid en waarheid is: schuldbelijden. Eerlijk zijn en oprecht, ook al moet ik mijn ongelijk, mijn schuld erkennen. Liever schuld belijden, dan doen alsof er niks aan de hand is.

Ja, dat is mijn leven. Vanuit Hem Die alles gaf, een strijd tegen mijn hebzucht, eerezucht en onoprechtheid. Die er zo diep inzitten. En zo vast. Maar voortdurend is het Christus, Die mij vergeeft en mij leert strijden.

De weg van het licht. Van het licht dat op zal gaan in eeuwigheid. Niet de weg van Ananias en Saffira, maar de weg van Hem, Die zei Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven.

Amen